

Photo: Fairtrade Max Havelaar

Risicobeoordeling en risicobeperkende maatregelen

Co-funded by the European Union

Relevant voor micro-, kleine, middelgrote en grote operators

Laatste update: 15 september 2026

Due diligence-componenten

De Verordening van de Europese Unie inzake ontbossingsvrije producten (Verordening (EU) 2023/1115) legt strikte due diligence-verplichtingen op aan operators die bepaalde grondstoffen op de EU-markt brengen of uitvoeren.

De belangrijkste elementen zijn:

- Verzameling van informatie (artikel 9 EUDR): waaronder nauwkeurige geolocatiegegevens voor elk relevant perceel.
- Risicobeoordeling (artikel 10 EUDR): beoordeling van de waarschijnlijkheid dat producten afkomstig zijn van grond die na 31 december 2020 werd ontbost of aangetast en/of illegaal werden geproduceerd in landen met een standaard- of hoog risico.
- Risicobeperking (artikel 11 EUDR): vereist wanneer uit de risicobeoordeling niet blijkt dat er geen risico of slechts een verwaarloosbaar risico op niet-naleving bestaat.

Risicobeoordeling en risicobeperking zijn dus centrale onderdelen van due diligence onder de EUDR. Bedrijven die relevante grondstoffen op de EU-markt brengen of vanuit landen met een standaard- of hoog risico volgens het EU-benchmarkingsysteem uitvoeren, moeten een risicobeoordeling uitvoeren en de geïdentificeerde risico's beperken (artikel 13, lid 1, EUDR).

Deze gids biedt een praktische samenvatting van de verordening en van de manier waarop bedrijven hun risicobeoordelingsprocessen kunnen structureren en doeltreffende risicobeperkende maatregelen kunnen implementeren.

1 Risicobeoordeling

Risicobeoordeling is een kernverplichting onder de EUDR voor operators die relevante grondstoffen uit landen met een standaard- of hoog risico op de EU-markt brengen of vanuit de EU exporteren. Zij maakt deel uit van het due diligence systeem zoals vastgelegd in Artikel 10, dat vereist dat operators de overeenkomstig Artikel 9 verzamelde informatie verifiëren en analyseren om vast te stellen of er geen risico of slechts een verwaarloosbaar risico bestaat.

Bij de risicobeoordeling moet rekening worden gehouden met alle criteria die zijn opgenomen in Artikel 10(2)(a-n). Hoewel de verordening deze criteria definieert, schrijft zij geen vaste methodologie voor de uitvoering van de beoordeling voor. In plaats daarvan moeten operators hun beoordeling baseren op betrouwbare en verifieerbare documentatie. Dit kan bijvoorbeeld bestaan uit officiële documenten van overheidsinstanties, contractuele overeenkomsten, rechterlijke beslissingen of effectbeoordelingen en audits. Informatie die wordt verzameld in het kader van de legaliteitsbeoordeling kan eveneens worden gebruikt voor de risicobeoordeling.

Operators moeten ervoor zorgen dat dergelijke documentatie geloofwaardig en verifieerbaar is. Daarnaast moeten zij duidelijk kunnen aantonen:

- hoe de verzamelde informatie is getoetst aan de criteria voor risicobeoordeling van de EUDR, en
- hoe het uiteindelijke risiconiveau (verwaarloosbaar of niet-verwaarloosbaar) is vastgesteld.

Vereenvoudigde due diligence: vrijstelling van risicobeoordeling en -beperkende maatregelen (Artikel 13(1) EUDR), indien:

- alle relevante grondstoffen zijn uitsluitend afkomstig uit landen/regio's met een laag risico
- er is een verwaarloosbaar risico met betrekking tot de complexiteit van de toeleveringsketen, het risico op omzeiling van de EUDR-regels en het risico op vermenging

Indien aan alle voorwaarden is voldaan:

- is geen volledige risicobeoordeling (Artikel 10 EUDR) vereist
- zijn geen risicobeperkende maatregelen (Artikel 11 EUDR) vereist
- maar blijven de basisverplichtingen inzake due diligence van toepassing (gegevens, DDS, traceerbaarheid)

Fairtrade-standaarden en de risicobeoordeling onder de EUDR

De tabel belicht gebieden waarin de Fairtrade-standaarden onderwerpen die verband houden met de risicobeoordelingsaspecten van de EUDR overeenkomstig artikel 2 (40) (a-h), gedeeltelijk behandelen. Deze verwijzingen mogen niet worden geïnterpreteerd als een bevestiging van naleving van de specifieke nationale wettelijke vereisten die onder de EUDR vallen.

Risicobeoordeling Artikel 10(2)	Overeenkomstige Fairtrade Standaard	Andere referentiebronnen
a) Risicocategorie volgens de EU-benchmarking	Geen	• EU Benchmarking
b) Aanwezigheid van bos	• SPO Standard 3.1.1, 3.2.31, 3.2.32 • Coffee Standard 3.1.2 – 3.1.8 Environmental Development • Cocoa Standard 3.4.1 – 3.4.7 Deforestation Prevention & Environmental Development	• Forest Area Change in 2015-2025 as Percentage (FAO) • Top 10 Lists World Resources Institute • Global Deforestation Rates by Country GFW
c) Aanwezigheid van inheemse volkeren d) Consultatie van en samenwerking met inheemse volkeren e) Geloofwaardige claims van inheemse volkeren	• Coffee Standard 1.1.2 (exporters have not engaged in or contributed to violation of indigenous people's rights) • Cocoa Standard 3.1.4 – 3.1.6; 1.1.2 (exporters have not engaged in or contributed to violation of indigenous people's rights)	• International Property Rights Index • Legal Security of Indigenous Lands (LandMark)
f) Ontbossings- en bosdegradatiepercentage	• Coffee Standard and Cocoa Standard 3.1.1 (no indication that your members caused deforestation or degradation since 1.01. 2014 (Coffee)/ 31.12.2018 (Cocoa))	• Forest Area Change in 2015-2025 as Percentage (FAO) • Top 10 Lists World Resources Institute • Global Deforestation Rates by Country GFW
g) Betrouwbaarheid van documenten	• De certificatie-instelling zal de documentatie verifiëren.	• Corruption Perceptions Index

Risicobeoordeling Artikel 10(2)	Overeenkomstige Fairtrade Standaard	Andere referentiebronnen
h) Mate van corruptie, schendingen van mensenrechten, gewapende conflicten of het bestaan van sancties, enz.	- SPO Standard 1.1.7 - Coffee Standard: 1.1.2 (exporters have not engaged in or contributed to illegal activities) - Cocoa Standard: 3.2.3 (HREDD risk assessment), 3.3.7 (plans to benefit vulnerable populations), 1.1.2 (exporters have not engaged in or contributed to illegal activities)	Corruption Perceptions Index WJP Rule of Law Index Global Rights Index Trade Union Confederation The Labour Rights Index 2024 CLR - CLR Human Rights Recommendations per Country
j) Risico op vermenging	SPO Standard 2.1 Traceability: You only sell as Fairtrade those products which are sourced from your members. For Fairtrade sales you physically segregate the products that were produced by members from the products from non-members, at all stages (e.g. storage, transport, processing, packaging, labelling and handling), until the product is sold	
k) Conclusies van de EU-deskundigengroep	Geen	EU Expert Groups
l) Geschiedenis van niet-naleving door operators of traders in de relevante toeleveringsketen	SPO Standard 1.1.6: Compliance with national legislation. There are no indications that you or your members take actions to evade the Standard.	
m) Alle relevante informatie met betrekking tot mogelijke niet-naleving van het product	SPO Standard 1.1.6: Compliance with national legislation. There are no indications that you or your members take actions to evade the Standard.	
n) Certificeringen	Fairtrade FLO-ID en certificatie	

2 Risicobeperking

Juridische basis en relevante bepalingen (EUDR)

Op grond van Artikel 11 van de EUDR moeten operators passende risicobeperkende maatregelen uitvoeren voordat zij producten op de markt brengen, tenzij uit de risicobeoordeling overeenkomstig Artikel 10 blijkt dat er geen risico of slechts een verwaarloosbaar risico op niet-naleving bestaat.

Risicobeperking onder de EUDR

Risicobeperking omvat de corrigerende maatregelen die worden genomen om vastgestelde risico's in verband met ontbossing, bosdegradatie, legaliteit en traceerbaarheid terug te brengen tot een verwaarloosbaar niveau in het kader van due diligence. De EUDR schrijft geen vaste risicobeperkende maatregelen voor, maar operators moeten ervoor zorgen dat de maatregelen doeltreffend, gedocumenteerd en onderbouwd zijn.

Typische risicobeperkende maatregelen zijn onder meer:

- Het opvragen van aanvullende documenten of verificatie bij leveranciers.
- Het gebruik van polygoongegevens in plaats van puntgegevens.
- Het uitvoeren van aanvullende onafhankelijke audits of verificatie door derden wanneer er lacunes in de informatie bestaan.
- Het versterken van de betrokkenheid van leveranciers en capaciteitsopbouw om de traceerbaarheid en transparantie te verbeteren.
- Het aanpassen van inkoopstrategieën (bijvoorbeeld door de inkoop te verplaatsen uit gebieden met een hoger risico wanneer risicobeperking het risico niet voldoende kan verminderen).

Photo: Fairtrade Max Havelaar

Conclusies en implementatietips

Risicobeoordeling en risicobeperking zijn alleen relevant voor grondstoffen en producten uit landen met een standaard- of hoog risico.

Risicobeperking is pas volledig wanneer het risico aantoonbaar is teruggebracht tot een niveau waarop er geen reden tot bezorgdheid bestaat over niet-naleving ("verwaarloosbaar"). Dit moet worden gedocumenteerd en bewaard voor nalevingsdoeleinden.

Meer informatie:

[Fairtrade Risk Map Cocoa](#)
[Fairtrade Impact Platform](#)

Verder guidance materiaal:

Risk Assessment – Legality

EUDR readiness with Fairtrade

eudrsupport@fairtradebelgium.be

Is this helpful to you?
Please let us know!

